

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

10 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecătorii – Guzun Ion, Catan Liliana, Burduh Victor și Ghervas Maria,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Marginean Alexandru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2019, în cauza penală în privindu-l pe

*Cătănoi Igor Xxxxx, născut la xxxxx, originar
și domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. instanța de fond: 30.08.2017 – 15.05.2018;*
- 2. instanța de apel: 22.06.2018 – 18.03.2019;*
- 3. instanța de recurs: 02.07.2019 – 10.12.2019.*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 15 mai 2018 Cătănoi Igor a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Codul penal, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra acțiunilor civile înaintate de către avocatul Melinteanu Călin în numele părții civile Apostol Mihail și de către ICAP „COOPALIMENTARA” a UCCC, împotriva inculpatului Cătănoi Igor; cheltuielile judiciare invocate de către procuror pentru efectuarea expertizelor judiciare urmând a fi încasate din contul bugetului de stat.

Corpurile delictive - automobilul de model Ford Orion cu n/î xxxxx și automobilul de model Renault Scenic cu n/î xxxxx, care se află la păstrare la parcare specială din str. Xxxxx nr. xx xx, mun. Xxxxx (f.d. 27, 30), în conformitate cu art.162 alin.(1) pct. 4) Codul

de procedură penală, urmează a fi predate proprietarilor legali, după rămânerea definitivă a sentinței.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Cătănoi Igor este învinuit în aceea că el, fiind deținător al permisului de conducere de categoria „B”, la 20 mai 2017, aproximativ la ora 21:00, aflându-se la volanul autovehiculului de model „Ford Orion” cu n/î Xxxxx, deplasându-se pe bd. Dacia din direcția str. Valea Crucii și ajungând la intersecția cu str. Băcioii Noi, mun. Chișinău, exprimând neatenție față de trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, Anexa nr. 1 la HG nr. 357 din 13 mai 2009 și anume: prevederile pct. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului”; prevederile pct. 10 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, „persoana care conduce un vehicul trebuie: ...b) să posede cunoștințe și să execute cerințele-prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum ...”, prevederile pct. 39 alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere potrivit cărora, „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”; prevederile pct. 40 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere potrivit cărora, „prealabil virării la stânga sau întoarcerii conducătorul de vehicul trebuie: să cedeze trecerea vehiculelor care se deplasează din sens opus și care urmează a se deplasa înainte sau la dreapta, precum și pietonilor”, prevederile pct. 45) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră”; iar drept urmare a încălcărilor în cauză, nu a asigurat securitatea manevrei de virare la stânga și a comis tamponarea cu autoturismul de model „Renault Scenic” cu n/î Xxxxx, condus de către Apostol Mihail, care se deplasa din sens opus pe bd. Dacia mun. Chișinău. În consecință, în urma impactului, pasagerei din automobilul de model „Ford Orion” cu n/î Xxxxx, Plugari Olga, i-au fost provocate, conform raportului de expertiză judiciară nr. 1548/D din 11.07.2017, vătămări corporale medii.

Astfel, acțiunile lui Cătănoi Igor, au fost încadrate de către acuzator în baza prevederilor art. 264 alin. (1) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, de către persoana care conducea mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și a sănătății.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Procurorul prin care a solicitat admiterea apelului, casarea totală a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cătănoi Igor să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și condamnat cu stabilirea pedepse sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, iar în conformitate cu prevederile art. 65 Cod penal de privat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an și de încasat de la inculpat cheltuielile judiciare în sumă totală de 3790 lei.

În motivarea apelului a indicat următoarele:

- este totalmente greșită poziția instanței de judecată de a analiza unilateral materialele, doar la pronunțarea sentinței prin indicarea și constatarea, că: Analizând materialele acesteia, instanța constată că există de fapt două scheme a accidentului de circulație, una întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului (f.d. 11) și alta întocmită cu cariocă, fiind semnată doar de către colaboratorul de poliție (f.d. 10). Din examinarea primei scheme (f.d. 11) rezultă că automobilul de model Renault (condus de Apostol M.) se deplasa de pe prima bandă a bd. Dacia dinspre Aeroport spre Chișinău și a virat la intersecția cu str. Băcioii Noi în partea stângă, adică spre com. Băcioi, pe când din conținutul schemei de la f.d. 10, rezultă deja că automobilul cu care se deplasa Apostol M. se deplasa de pe a doua bandă a bd. Dacia dinspre Aeroport spre Chișinău". Partea apărării nu a argumentat inadmisibilitatea probelor cum le-a numit instanța „două scheme a accidentului de circulație”, că acestea se contrazic, ci doar a argumentat folosind expresia respectivă la înaintarea demersului de numirea expertizei trasologice repetată, motivele ce au stat la baza demersului și care au fost respinse în totalitate prin încheierea instanței de judecată;

- din materialele cauzei, contrariu celor constatate de către instanța de judecată, se observă administrarea probelor efectuată cu respectarea dispozițiilor Codului de procedură penală, fiind cercetate ambele scheme în ședința de judecată ca anexe la procesul-verbal de cercetare la fața locului, aceste scheme se completează una pe alta. Schema întocmită de către colaboratorul de poliție (f.d. 10) este o schiță care reflectă mai clar cele relatate în procesul-verbal de cercetare la locul comiterii infracțiunii, din alt unghi decât cel indicat în schița întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului (f.d. 11), cu trasarea tuturor semnelor de circulație rutieră, fiind una facultativă. Prima schemă întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului reprezintă anexă la procesul-verbal de cercetare la fața locului, iar proba la dosar penal nu este schița în parte (cum indică instanța de judecată), ci procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier, în totalitate, cu anexele acestuia, planșa fotografică potrivit căreia rezultă că, accidentul rutier s-a produs la intersecția bd. Dacia cu str. Băcioii Noi și care reflectă că partea

carosabilă este asfaltată, umedă și sunt aplicate liniile înguste, întrerupte ce separă benzile de circulație, iar circulația este reglată de semafor (f.d. 9-17);

- din analiza probelor efectuate de către instanța de judecată se observă că, probele acuzării cum ar fi procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier nu a fost examinat sub toate aspecte, nu a fost considerat nul dar nici apreciat în raport cu alte probe cum ar fi raportul de expertiză auto- tehnică - trasologică nr. 34/12/l-R-3249 din 26 iunie 2017 (f.d. 61-69);

- în partea descriptivă a sentinței instanța de judecată nu dă apreciere declarațiilor inculpatului făcute în ședința de judecată ci face deducție, selectiv le potrivește cu alte declarații: „după cum rezultă din declarațiile inculpatului Cătănoi Igor, ... ulterior a mai văzut două automobile care tot veneau dinspre aeroport, acestea s-au oprit la semafor, deoarece la semafor s-a aprins culoarea roșie ”, fără a ține cont de faptul că inculpatul Cătănoi Igor a concretizat ulterior în ședința de judecată la întrebările puse că: „pentru cele 2 automobile era culoare roșie, deoarece ele s-au oprit, însă nu am văzut ce culoare ardea la semafor.” Este de neînțeles din ce considerente instanța de judecată a luat la baza sentinței de achitare declarațiile martorului Dediu Mihail, considerându-le ca fiind veridice în detrimentul constatărilor expuse în raportul de expertiză auto-tehnică și conținutul declarațiilor martorului Apostol M. Martorul Dediu Mihail de fapt s-a încurcat în declarațiile sale, deoarece a declarat că circulă foarte rar pe bd. Dacia, în ziua producerii accidentului rutier se deplasa pe banda din mijloc la semaforul intermitent, mașina din față a început să frâneze, iar el a trecut pe banda a treia. De când a văzut semaforul intermitent și până a se opri a trecut puțin timp. Deși martorul Dediu Mihail insistă că la semafor era culoare roșie când staționa, această afirmație este greșită, deoarece se contrazice pe sine însăși prin faptul că a declarat că când staționa se uita la mașina din dreapta și nu la semafor. De asemenea, este cert că martorul nu cunoștea de faptul că la intersecția în cauză, în ziua producerii accidentului rutier, semaforul intermitent la culoarea verde a fost de 8 secunde și 2 secunde de culoare galbenă până a se aprinde culoarea roșie, fapt confirmat prin răspunsul cu privire la funcționarea semaforului de la locul accidentului rutier din 19 iunie 2017 (f.d. 80-81). Mai mult, procesul-verbal de confruntare dintre martorii Apostol Mihail și Dediu Mihail, potrivit conținutului căruia rezultă că martorii și-au menținut declarațiile. Cu referire divergența cu referire la culoarea semaforului care ardea în momentul intrării automobililor în intersecție, martorul Dediu Mihail nu a putut răspunde la întrebarea aferent culorii semaforului ce ardea în moment ce automobilul de model „Ford” a intrat în intersecție. Drept probă relevantă, în timpul cercetării judecătorești, s-a reținut raportul de expertiză auto-tehnică-traseologică, concluziile căruia se coroborează pe deplin cu circumstanțele stabilite în procesul-verbal de cercetare la fața locului precum și cu declarațiile martorului Apostol

Mihail, care în esență confirmă faptul că învinuitul Cătănoi Igor, conducând mijlocul de transport nu s-a asigurat înainte de efectuarea manevrei de schimbare a direcției de deplasare, precum și nu a asigurat securitatea efectuării manevrei de virare la stânga, adică nu a cedat trecerea vehiculului ce se deplasa din sens opus - autovehiculului de model „Renault Scenic” condus de către Apostol Mihail. Prin urmare, probele nominalizate demonstrează că învinuitul a încălcat prevederile pct. 39, pct. 40 ale Regulamentului Circulației Rutiere, care-l obligă pe șofer să se asigure înainte de a efectua manevra, precum și în caz de virare la stânga să permită trecerea unităților de transport ce se deplasează din sens opus, și apoi să se deplaseze el. Este apreciată critic versiunea învinuitului precum că dânsul este nevinovat deoarece consideră că șoferul automobilului de model „Renault Scenic”, Apostol Mihail trebuia să-i cedeze trecerea, întrucât s-a constatat că acesta din urmă se deplasa pe drum principal și nu a efectuat careva manevre de schimbare a direcției de deplasare sau de virare la stânga. Totodată, însăși învinuitul a confirmat că la semafor ardea culoarea verde intermitent, ce permitea deplasarea mijloacelor de transport. Prin urmare, lui Apostol Mihail nu-i poate fi încredințată vreo încălcare a prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere care s-ar afla în legătură cauzală cu accidentul rutier produs și urmările survenite. Respectiv, reieșind din considerentul că procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier, concluziile raportului de expertiză auto-tehnică, precum și declarațiile martorului Apostol Mihail se coroborează între ele, rezultă că acestea sunt veridice, iar declarațiile învinuitului nu sunt decât tactica de apărare, urmărind scopul eschivării de răspundere penală pentru accidentul comis. Aprecierea critică a declarațiilor martorului Apostol Mihail de către instanța de judecată este una neîntemeiată, deoarece însăși instanța nu le descrie în sentință conform celor relatate de acesta. Astfel, nu se i-a în considerație că atât inculpatul Cătănoi Igor, cât și martorul Apostol Mihail au intrat concomitent cu automobilele conduse de ei în intersecție, însă primul conducând automobilul „Ford Orion”, neasigurându-se că „Renault Scenic” este intrat în intersecție și manevrând la stânga a continuat deplasarea sa nemijlocit în fața automobilului „Renault Scenic” condus de Apostol Mihail, astfel necedând trecerea, fapt care a dus la tamponarea autoturismelor;

- instanța de judecată în partea descriptivă a sentinței deși face trimitere la ordonanța privind începerea urmăririi penale, nu ține cont că cauza penală a fost pornită pe fapt dar nu pe persoană, astfel, chiar în cazul în care s-a concluzionat greșit că inculpatul Cătănoi Igor urmează a fi achitat, acesta urma să fie achitat pe motivul, prevăzut de art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, că fapta nu a fost săvârșită de inculpat. Instanța de judecată achitându-l pe Cătănoi Igor pe motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, împiedică organul de urmărire penală în cazul definitivării hotărârii să acționeze conform art. 390 alin. (2) Codul de procedură penală, să continue

urmărirea penală pentru identificarea făptuitorului. Partea acuzării pledează că odată cu admiterea apelului declarat de procuror să fie admisă solicitarea privind încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat.

3.2. Partea vătămată a depus apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cătănoi Igor să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Codul penal. Admiterea acțiunii civile cu dispunerea încasării din contul lui Cătănoi Igor în beneficiul părții civile Apostol Mihail a prejudiciului material în mărime de 68 184,43 lei, precum și prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei, cu încasarea din contul cet. Cătănoi Igor în beneficiul părții civile Apostol Mihail a cheltuielilor de judecată în mărime de 4500 lei, constituite din cheltuieli pentru asistență juridică 3500 lei și taxa achitată pentru actul de examinare a mijlocului de transport - 1000 lei.

În motivarea apelului a indicat că, sentința este ilegală și neîntemeiată, urmând a fi casată de instanța ierarhic superioară, cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatului Cătănoi Igor în baza art. 264 alin. (1) Codul penal. Instanța de fond nu a examinat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate în cadrul judecării cauzei date, în special probelor acuzării, nu a dat apreciere și nu a analizat în parte fiecare dintre acestea, în sentința de achitare emisă. Pe parcursul judecării cauzei partea apărării a solicitat prin cerere numirea unei expertize trasologice, însă instanța de judecată a respins această solicitare motivând prin faptul că raportul de expertiză auto-tehnică nr. 34/12/1 - R-3249 din 22.06.2017 este suficient de clar și nu există careva divergențe între acesta și alte probe. La 15.05.2018 instanța de judecată emite sentința de achitare indicând în aceasta, deja că raportul de expertiză auto-tehnică nr. 34/12/1-R- 3249 din 22 iunie 2017 urmează a fi apreciat critic de către instanța de judecată din motiv că, conține neclarități și este contradictoriu cu circumstanțele redată de inculpat și martorul Dediu M. Apare dubiul că instanța de judecată nu a dorit clarificarea suplimentară a întrebărilor din raportul de expertiză existent la dosar și efectuarea unui nou raport de expertiză (al cărui rezultat nu se cunoștea), doar pentru a-și motiva soluția luată prin faptul că raportul de expertiză existent nu este suficient de clar și urmează a fi apreciat critic de instanța de judecată. Prima instanță de judecată menționează în sentința emisă precum că schemele accidentului rutier urmează a fi apreciate critic de către aceasta pe motiv că la dosar există două scheme ale accidentului rutier în care ar exista divergențe. Iar odată ce raportul de expertiză auto-tehnic nr. 34/12/1-R-3249 din 22.06.2017 a fost întocmit în baza schemelor accidentului rutier, acestuia la rândul său i s-a dat apreciere critică. Această concluzie a instanței de judecată este eronată, schemele accidentului rutier reflectă corect circumstanțele în care s-a comis fapta, fiind semnate inclusiv de către inculpatul Cătănoi Igor fără careva rezerve. Prima instanță de judecată nici măcar nu a dat apreciere probelor

acuzării și anume: procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier nu a fost examinat sub toate aspecte, nu a fost considerat nul dar nici apreciat în raport cu alte probe cum ar fi raportul de expertiză auto-tehnică trasologică nr. 34/12/1-R-3249 din 22 iunie 2017 (f.d. 61-69). Respectiv, reieșind din considerentul că procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier, concluziile raportului de expertiză auto-tehnică, precum și declarațiile martorului Apostol Mihail se coroborează între ele, rezultă că acestea sunt veridice, iar declarațiile inculpatului nu reprezintă altceva decât poziția de apărare a acestuia, urmărind scopul eschivării de răspundere penală pentru accidentul comis.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2019, a fost admise apelurile declarate de către procuror și partea vătămată, sentința casată integral și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Cătănoi Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 550 (cinci sute cincizeci) unități convenționale.

A fost respinsă cerința procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Apostol Mihail.

S-a încasat de la Cătănoi Igor în beneficiul părții vătămate Apostol Mihail suma de 68 184 (șaizeci și opt mii o sută optzeci și patru), 43 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 4500 (patru mii cinci sute) lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Apostol Mihail a fost respinsă.

A fost respinsă cererea ICAP „Coopalimentara” a UCCC privind încasarea cheltuielilor de judecată.

4.1. În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată nu a stabilit corect circumstanțele de fapt și de drept și a ajuns la concluzia eronată că inculpatul Cătănoi Igor nu a săvârșit infracțiunea. Vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii a rezultat din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care urmau a fi corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a constatat următoarele circumstanțe de fapt: Cătănoi Igor este învinuit în aceea că el fiind deținător al permisului de conducere de categoria „B”, la 20 mai 2017, aproximativ ora 21:00, aflându-se la volanul autovehiculului de model „Ford Orion” cu n/î BLAK 465, deplasându-se pe bd. Dacia din direcția str. Valea Crucii și ajungând la intersecția cu str. Băcioii Noi, mun. Chișinău, exprimând neatentie față de

trafic și încredere exagerată în sine, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, Anexa nr.II a HG nr. 357 din 13 mai 2009 și anume: prevederile pct. 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului”; prevederile pct. 10 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care, „persoana care conduce un vehicul trebuie: ...b) să posede cunoștințe și să execute cerințele-prezentului regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum ...”, prevederile pct. 39 alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere potrivit cărora, „înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”, prevederile pct. 40 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere potrivit cărora, „prealabil virării la stânga sau întoarcerii conducătorul de vehicul trebuie: să cedeze trecerea vehiculelor care se deplasează din sens opus și care urmează a se deplasa înainte sau la dreapta, precum și pietonilor”, prevederile pct. 45) al Regulamentului Circulației Rutiere, în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră”; iar drept urmare a încălcărilor în cauză, nu a asigurat securitatea manevrei de virare la stânga și a comis tamponarea cu autoturismul de model „Renault Scenic” cu n/î Xxxxx, condus de către Apostol Mihail Alexei, care se deplasa din sens opus pe bd. Dacia mun. Chișinău. în consecință, în urma impactului, pasagerei din automobilul de model „Ford Orion” cu n/î Xxxx, Plugari Olga Tudor, i-au fost provocate, conform raportului de expertiză judiciară nr. 1548/D din 11 iulie 2017, vătămări corporale medii”.

Necătând la faptul că inculpatul nu a recunoscut vina, vinovăția acestuia a fost probată prin următoarele mijloace de probă examinate în instanța de apel: declarațiile părții vătămate Plugari Olga; declarațiile părții civile Apostol Mihail; declarațiile martorului Dediu Mihail; procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier; raportul de expertiză judiciară nr. 1548/D din 11.07.2017; raportul de expertiză judiciară nr. 1466/D din 17.07.2017; procesul-verbal de confruntare dintre martorii Apostol Mihail și Dediu Mihail; raportul de expertiză auto-tehnică-traseologică nr. 34/12/1-R-3249 din 22.06.2017.

Astfel, instanța de apel a constatat că, fapta comisă de către inculpat urmează a fi calificată în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, după semnele - *încălcarea regulilor de securitate*

a circulației rutiere, de către persoana care conducea mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și a sănătății.

Reieșind din specificul infracțiunii incriminate, urmează a fi reținut faptul că o probă cu valoare probatorie, deseori, decisivă este procesul-verbal de cercetare la fața locului cu anexele (fototabel). Din materialele cauzei penale, contrariu celor constatate de către prima instanță, s-a observat administrarea probelor efectuată cu respectarea dispozițiilor Codului de procedură penală, fiind cercetate ambele scheme în ședința de judecată ca anexe la procesul-verbal de cercetare la fața locului, aceste scheme completându-se una pe alta. Schema întocmită de către colaboratorul de poliție (f.d. 10) este o schiță care reflectă mai clar cele relatate în procesul-verbal de cercetare la locul comiterii infracțiunii, din alt unghi decât cel indicat în schița întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului (f.d. 11), cu trasarea tuturor semnelor de circulație rutieră, fiind una facultativă. Prima schemă întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului reprezintă anexă la procesul-verbal de cercetare la fața locului, iar proba la dosar penal nu este schița în parte (cum indică instanța de judecată), ci procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier, în totalitate, cu anexele acestuia, planșa fotografică potrivit căreia a rezultat că, accidentul rutier s-a produs la intersecția bd. Dacia cu str. Băcioii Noi și care a reflectat că partea carosabilă este asfaltată, umedă și sunt aplicate liniile înguste, întrerupte ce separă benzile de circulație, iar circulația este reglată de semafor (f. d. 9-17). Din analiza probelor efectuate de către instanța de judecată s-a observat că, probele acuzării cum ar fi procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier nu a fost examinat sub toate aspectele, nu a fost considerat nul, dar nici apreciat în raport cu alte probe cum ar fi raportul de expertiză auto-tehnică-trasologică nr. 34/12/l-R-3249 din 26 iunie 2017 (f.d. 61-69). La caz, instanța de apel a constatat că prin mijlocul de probă este stabilit clar locul tamponării, direcția de deplasare a automobilelor imediat înainte de accident și starea carosabilului. Instanța de apel a reținut că este probat, în afara oricărui dubiu, că tamponarea a avut loc pe partea de deplasare a automobilului părții vătămate.

Reieșind din faptul că tamponarea a avut loc pe partea carosabilă destinată deplasării spre mun. Chișinău (direcția de deplasare a părții vătămate), instanța de apel a conchis că Cătănoi Igor, conducând mijlocul de transport nu s-a asigurat înainte de efectuarea manevrei de schimbare a direcției de deplasare, precum și nu a asigurat securitatea efectuării manevrei de virare la stânga, adică nu a cedat trecerea vehiculului ce se deplasa din sens opus - autovehiculului de model „Renault Scenic” condus de către Apostol Mihail. Prin urmare, probele nominalizate au demonstrat că inculpatul a încălcat prevederile pct. 39 și 40 ale Regulamentului Circulației Rutiere, care-l obligă pe șofer să se asigure înainte de a efectua manevra, precum și în caz de virare la stânga să permită trecerea unităților de transport ce se deplasează din sens opus, și apoi să se deplaseze el.

Deci, inculpatul a comis fapta incriminată și această faptă conține toate elementele componenței de infracțiune.

A fost apreciată critic versiunea inculpatului precum că dânsul este nevinovat deoarece consideră că șoferul automobilului de model „Renault Scenic”, Apostol Mihail, trebuia să-i cedeze trecerea, întrucât s-a constatat că acesta din urmă se deplasa pe drum principal și nu a efectuat careva manevre de schimbare a direcției de deplasare sau de virare la stânga. Totodată, însăși învinuitul a confirmat că la semafor ardea culoarea verde intermitent, ce permitea deplasarea mijloacelor de transport. Prin urmare, lui Apostol Mihai nu-i poate fi încriminată vreo încălcare a prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere care s-ar afla în legătură cauzală cu accidentul rutier produs și urmările survenite. Respectiv, reieșind din considerentul că procesul verbal de cercetare a locului accidentului rutier, concluziile raportului de expertiză auto-tehnică, precum și declarațiile martorului Apostol Mihail se coroborează între ele, rezultă că acestea sunt veridice, iar declarațiile învinuitului nu sunt decât tactica de apărare, urmărind scopul eschivării de răspundere penală pentru accidentul comis. Aprecierea critică a declarațiilor martorului Apostol Mihail de către instanța de judecată este una neîntemeiată, deoarece însăși instanța nu le descrie în sentință conform celor relatate de acesta. Astfel, nu se i-a în considerație că atât inculpatul Cătănoi Igor, cât și martorul Apostol Mihail au intrat concomitent cu automobilele conduse de ei în intersecție, însă primul conducând automobilul „Ford Orion”, neasigurându-se că „Renault Scenic” este intrat în intersecție și manevrând la stânga a continuat deplasarea sa nemijlocit în fața automobilului „Renault Scenic” condus de Apostol Mihail, astfel necedând trecerea, fapt care a dus la tamponarea autoturismelor.

La individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

La caz, instanța de apel a reținut că nu au fost stabilite nici circumstanțe atenaunte și nici circumstanțe agravante. Totodată, urmează a fi stabilită pedeapsa ținând cont și de atitudinea inculpatului față de fapta comisă. Astfel, instanța de apel a considerat necesar și echitabil de a stabili pedeapsa cu amendă în mărime de 550 (cinci sute cinzeci) unități convenționale.

Totodată, instanța de apel a reținut ca corectă poziția părții vătămate referitor la suma ce urmează a fi încasată cu titlu de cheltuieli de judecată, confirmată prin probele anexate la cauza penală și care a fost una necesară.

5. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar avocatul Marginean

Iurie în numele inculpatului, care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului ordinar partea apărării invocă următoarele argumente:

- martorul Plugari Olga nu a susținut apelurile declarate de către partea acuzării și nici pe cel declarat de către Apostol Mihail;

- martorul Dediu Mihail clar a declarat că staționa la culoarea roșie a semaforului pe banda II de deplasare, iar deplasarea automobilului Renault condusă de Apostol Mihail a fost săvârșită la culoare roșie a semaforului și se deplasa pe banda I;

- schița accidentului rutier întocmită la fața locului denotă că Apostol Mihail cu automobilul Renault se deplasa pe banda I și nu pe banda II precum este desenat ulterior în biroul anchetatorului;

- schițele accidentului rutier (f.d. 10 și f.d. 11) nu se completează precum remarcă instanța de apel ci sunt contradictorii.

De asemenea sunt contradictorii și declarațiile martorului Dediu Mihail și ale lui Apostol Mihail.

Din declarațiile lui Apostol Mihail acesta avea o viteză de 70 km/h, pe când semnele rutiere restricționează viteza la 50 km/h, fapt neilucidat de către instanțele de judecată;

- o atenție deosebită urmează a fi dată și raportului de expertiză trasologic care conține mai multe greșeli inexplicabile. Cum expertul a apreciat că în automobilul Renault se aflau 2 pasageri, pe când în suportul acestei informații nu există nici o probă. Dece expertul a desenat precum că automobilul Renault se deplasa pe banda II pe când el a avut la dispoziție doar schișa întocmită la fața locului care denotă deplasarea automobilului Renault pe banda I;

- fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele ținând cont atât de declarațiile participanților accidentului rutier, cât și a martorilor neimplicați în accident instanța de apel în limita acelorși probe și-a expus poziția absolut invers decât prima instanță;

- instanța de apel neîntemeiat a ignorat declarațiile martorului Dediu Mihail, a apreciat ironic schițele accidentului rutier (f.d. 10 și f.d. 11) ca fiind probe care se completează una pe alta. Instanța de apel nu a dat apreciere manevrei șoferului de Renault care atât din declarațiile martorului Dediu M., cât și reieșind din schița accidentului a manevrat la stânga, și nu a continuat deplasare drept înainte precum declară Apostol Mihail;

- anume declarațiile martorilor neimplicați în accident care în speța dată este Dediu Mihail, în coroborare cu alte declarații precum și în conformitate cu probele acumulate la

materialele cauzei precum este schița accidentului rutier întocmită la fața locului denotă nevinovăția lui Cătănoi Igor;

- conform schiței accidentului de la fața locului (f.d. 11) automobilul Renault se deplasa pe banda I (expertul eronat indică automobilul se deplasa pe banda II-III)

Expertul deasemenea a admis grave erori ale măsurărilor de la locul accidentului unde distanța de la gazon la gazon de delimitare a benzilor pe lungimea bd. Dacia este de 67,3 m, (19.0 m de la gazonul din partea aeroportului până la acostamentul străzii bacioi, 14Am de la acostamentul străzii bacioi până la locul deplasării automobilului Renault deplasat după accident, 2 m lățimea automobilului Renault Scenic, 12 m de la automobilul Renault scenic până la gazonul separator ale benzilor de circulație din partea mun. Chișinău). Neconcordanța este $67,3 - 19,0 - 14,4 - 2 - 12 = 19,9\text{m}$;

- această schiță (f.d. 10). nu este semnată de participanții la proces. De asemenea, acest înscris a apărut rezultat al Ordonanței privind prelungirea termenului urmăririi penale din 24.07.2017 (f.d.-107) care dispune : "urmează a perfecta corespunzător schița accidentului rutier la scară mare, astfel încât să corespundă cu cea efectuată inițial, direcțiile de deplasare a șoferilor, benzile pe care se deplasau, locul accidentului, pe care bandă s-a produs, la fel urmează de indicat în procesul verbal prezența indicatoarelor rutiere. Urmează a efectua confruntarea între martorul Dediu Mihail și Apostol Mihail în vederea înlăturării neajunsurilor, urmează a audia expertul în vederea clarificării neclarităților din raportul de expertiză traseologică nr. 34/12/1-C-34 73 din 22.06.2017;

- foaia dosarului 10 apare după această ordonanță și nicidecum în data de 20.05.2017 ora 21-30 după cum este datată;

- foaia dosarului 10 este eronat întocmită deoarece este deja cu modificări de deplasare a automobilului Renault care deja trece de pe banda I pe banda II;

- contrar indicațiilor din Ordonanța sus citată nu a fost audiat expertul;

- expertul nu a fost audiat nici în cadrul ședințelor de judecată;

- toate învinuirile aduse lui Cătănoi Igor sunt în contradicție cu circumstanțele de fapt, precum și în contradicție cu declarațiile martorului Dediu Mihail, care declara viceversa: anume șoferul automobilului Renault a ignorat regulile de circulație rutieră și a intrat în intersecție deja la semnalul roșu a semaforului. Anume șoferul automobilului Renault a schimbat direcția de deplasare și în loc de a se deplasa drept înainte, a cotit brusc la stânga și a tamponat violent automobilul Ford condus de Cătănoi Igor.

6. La recursul ordinar declarat de către partea apărării, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, motivând prin faptul că instanța de apel a constatat just circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect a încadrat acțiunile inculpatului.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să îl admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit reține, că recurentul invocă critici asupra faptului, că instanța de apel nu a verificat cumulul de probe, ce au stat la baza condamnării inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, apreciindu-le superficial și fără a ține cont de prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Alin. (4) și (5) al aceleiași norme, prevede că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de drept, asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel, sunt: dacă fapta reținută ori imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă probele au fost apreciate corect de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept procesuale menționate, Colegiul constată că, Cătănoi Ig. de către organul de urmărire penală a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal – *încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, de către persoana care conducea mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale și a sănătății*, însă prima instanță a adoptat o sentință prin care inculpatul Cătănoi Ig., a fost achitat din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel, stabilind fapta conform rechizitoriului, a pronunțat o sentință de condamnare în privința lui Cătănoi Ig. în baza art. 264 alin. (1) Cod penal.

În acest sens, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, deși instanța de apel îl condamnă pe Cătănoi Ig. în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la stabilirea faptei indică că „Cătănoi Igor este învinuit în aceea că el, (...)”, fapt ce denotă că instanța de apel nu a stabilit fapta pentru care a fost condamnat inculpatul.

În continuare, lecturând decizia instanței de apel prin care a fost casată sentința primei instanțe și pronunțată o hotărâre de condamnare în privința lui Cătănoi Ig., Colegiul constată că, instanța de apel în argumentarea soluției sale a reținut că „Din materialele cauzei penale, contrariu celor constatate de către prima instanță, s-a observat administrarea probelor efectuată cu respectarea dispozițiilor Codului de procedură penală, fiind cercetate ambele scheme în ședința de judecată ca anexe la procesul-verbal de cercetare la fața locului, aceste scheme completându-se una pe alta. Schema întocmită de către colaboratorul de poliție (f.d. 10) este o schiță care reflectă mai clar cele relatate în procesul-verbal de cercetare la locul comiterii infracțiunii, din alt unghi decât cel indicat în schița întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului (f.d. 11), cu trasarea tuturor semnelor de circulație rutieră, fiind una facultativă. Prima schemă întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului reprezintă anexă la procesul-verbal de cercetare la fața locului, iar proba la dosar penal nu este schița în parte (cum indică instanța de judecată), ci procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier, în totalitate, cu anexele acestuia, planșa fotografică potrivit căreia a rezultat că, accidentul rutier s-a produs la intersecția bd. Dacia cu str. Băcioii Noi și care a reflectat că partea carosabilă este asfaltată, umedă și sunt aplicate liniile înguste, întrerupte ce separă benzile de circulație, iar circulația este reglată de semafor (f. d. 9-17). Din analiza probelor efectuate de către instanța de judecată s-a observat că, probele acuzării cum ar fi procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier nu a fost examinat sub toate aspectele, nu a fost considerat nul, dar nici apreciat în raport cu alte probe cum ar fi raportul de expertiză auto-tehnică-trasologică nr. 34/12/l-R-3249 din 26 iunie 2017 (f.d. 61-69). La caz, instanța de apel a constatat că prin mijlocul de probă este stabilit clar locul tamponării, direcția de deplasare a automobilelor imediat înainte de accident și starea carosabilului. Instanța de apel a reținut că este probat, în afara oricărui dubiu, că tamponarea a avut loc pe partea de deplasare a automobilului părții vătămate.”

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că, la materialele cauzei sunt două scheme a accidentului rutier, una întocmită cu pixul și semnată de participanții accidentului (f.d. 11, vol. I), și alta întocmită cu cariocă, fiind semnată doar de colaboratorul de poliție (f.d. 10, vol. I). Din examinarea primei scheme rezultă că automobilul de model Renault, condus de Apostol M., se deplasa de pe prima bandă a bd. Dacia dinspre Aeroport spre Chișinău și a virat la intersecția cu str. Băcioii Noi în partea stângă, adică spre com. Băcioi, pe când din conținutul schemei de la f.d. 10 rezultă

că automobilul cu care se deplasa Apostol M. pe banda II a bd. Dacia dinspre Aeroport spre Chișinău. Astfel, rezultă că schemele accidentului rutier nu se completează precum a remarcat instanța de apel, ci sunt contradictorii.

De asemenea, fără o careva apreciere au rămas declarațiile martorului Dediu M. care a declarat că staționa la culoarea roșie a semaforului pe banda I de deplasare, iar deplasarea automobilului Renault condus de Apostol M. a fost săvârșită la culoarea roșie a semaforului și se deplasa pe banda I.

În acest sens, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că instanța de apel fără a intra în esența problemei printr-o analiză vastă a tuturor probelor administrate în respectiva cauză penală și circumstanțelor de fapt și de drept a pronunțat o sentință contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de Codul de procedură penală și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Intima convingerea se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

De asemenea, Colegiul penal lărgit susține că nu poate fi menținută sentința pronunțată de către prima instanță, or, odată ce a avut loc accidentul rutier, fapta fiind săvârșită, iar instanța de fond a constatat că Cătănoi Ig. nu a încălcat regulile de securitate a circulației rutiere prevăzute de Regulamentul Circulației Rutiere la pct. pct. 3, 10 alin. (1) lit. b), 39 alin. (1), 40 alin. (1) lit. b) și 45, atunci aceasta urma să pronunțe o sentință de achitare potrivit dispozițiilor art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, și anume „fapta nu a fost săvârșită de inculpat”.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit constatând temeiul prevăzut de art. 427

alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel, urmează să țină cont de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Marginean Alexandru în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Cătănoi Igor Xxxxx*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **17 ianuarie 2020**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana

Burduh Victor

Ghervas Maria